

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Τμήμα Ανοικτής Διακυβέρνησης και Διαφάνειας
Πληροφορίες: opendata@mindigital.gr

ΠΡΟΣ:
Το Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της
Υπηρεσίας Συντονισμού

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών
Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Θέμα: Απάντηση στην ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου με αριθμό 5004/3.6.2024 (Α.Π. Υψηλ 19491 ΕΙ 2024/04.06.2024).

Σχετικά με την εν θέματι ερώτηση επισημαίνουμε τα εξής:

1) Σε ποιο στάδιο υλοποίησης βρίσκονται τα έργα που σχετίζονται με τα ανοικτά δεδομένα της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού;

Στο πλαίσιο της παρέμβασης για τα Ανοικτά Δεδομένα στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, είναι σε εξέλιξη τα έργα:

- Δημιουργία του Ελληνικού Μητρώου Μεταδεδομένων (EMMΔ) που υλοποιείται μέσα από το έργο «Υλοποίηση Κεντρικού Κόμβου Διαχείρισης & Ανάλυσης Πολυδιάστατων Δεδομένων Μεγάλου Όγκου (BigData)»,
- Σχεδίαση και υλοποίηση της Εθνικής Πύλης Ανοικτών Δεδομένων μέσα από το έργο «Ανοικτά Δεδομένα και ενίσχυση της συμμετοχικότητας»,
- Διαμόρφωση του Μοντέλου Διακυβέρνησης των Δεδομένων σε εθνικό επίπεδο μέσα από το έργο «Ανάπτυξη Κεντρικού Πλαισίου Διακυβέρνησης και Ταξινόμησης Δεδομένων των Υποδομών Κυβερνητικών Υπολογιστικών Νεφών και Εκπόνηση Μελετών Ταξινόμησης Δεδομένων των Πληροφοριακών Συστημάτων που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημοσίου Τομέα».

2) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του έργου για την ανοικτή διακυβέρνηση και τα ανοικτά δεδομένα με κωδικό αριθμό 16827 του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0

Το έργο με κωδικό αριθμό 16827 είναι αυτό για τα «Ανοικτά Δεδομένα και ενίσχυση της συμμετοχικότητας». Σκοπός του έργου είναι να προάγει τη διάθεση και αξιοποίηση ανοικτών συνόλων δεδομένων και να ενισχύσει την συμμετοχικότητα των πολιτών. Προβλέπεται η υλοποίηση δράσεων, υποδομών και ικανοτήτων για την επιτάχυνση της παραγωγής, διαχείρισης και διάθεσης ανοικτών δεδομένων και της διάθεσης ανοικτών προγραμματιστικών διεπαφών (APIs) για αυτοματοποιημένη πρόσβαση σε αυτά. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU, στο Πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (κωδικός Δράσης: 16827/ Άξονας 2.2) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ. Κατόπιν της διακήρυξης του έργου (ΑΔΑΜ: 23PROC013658433 2023-10-26) από την ΕΔΥΤΕ Α.Ε. έχουν υποβληθεί προσφορές από υποψήφιους αναδόχους οι οποίες βρίσκονται στην φάση της αξιολόγησης.

3) Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί προκειμένου για την καθολική διάθεση δημόσιων δεδομένων ανοικτά και σε μηχαναγνώσιμη μορφή;

Με βάση την αρμοδιότητα του Άρθρο 6 του νόμου 4727/2020 η υπηρεσία μας, δίνει δεσμευτικές οδηγίες στα προς έγκριση έργα για τη διάθεση δημόσιων ανοιχτών δεδομένων σε μηχαναγνώσιμη μορφή στην πύλη data.gov.gr.

Για την άμεση αντιμετώπιση των αναγκών διάθεσης Ανοικτών Δεδομένων, υποβλήθηκε εντός του 2024 από την υπηρεσία μας αίτημα προμήθειας υπηρεσιών για την αναβάθμιση της υπάρχουσας Εθνικής Πύλης Ανοικτών Δεδομένων (data.gov.gr, εφεξής «Πύλη») και αναμένεται η ανάθεση σε ανάδοχο. Το αίτημα συμπεριλαμβάνει υπηρεσίες εμπλουτισμού των συνόλων δεδομένων σε αυτήν, την μεταφορά σε Δημόσιο Υπολογιστικό Νέφος για την αντιμετώπιση θεμάτων υποδομής, δυνατότητα εγγραφής των φορέων σε ιεραρχικό σύστημα, λήψη των συνόλων δεδομένων από τους χρήστες με περισσότερες μεθόδους, αναλυτικότερη τεκμηρίωση, διασύνδεση με European Data Portal (EDP), μετάπτωση παλαιότερων δεδομένων (repository.data.gov.gr) κ.α. που θα βελτιώσουν δραστηρικά την εικόνα της Πύλης και την κατάταξη σε διεθνείς οργανισμούς.

Αν και ο αριθμός των συνόλων δεδομένων που βρίσκονται στην Πύλη δεν αποτελεί κριτήριο βαθμολόγησης και κατάταξης για τους διεθνείς οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Πύλη Ανοικτών Δεδομένων (European Open Data Portal) και την Έκθεση Ωριμότητας των Ανοικτών Δεδομένων (Open Data Maturity Report – ODMR) αυτής, το Υπουργείο έχει ως διαρκή επιδίωξη τον εμπλουτισμό των συνόλων δεδομένων της Πύλης. Ιδιαίτερη προτεραιότητα δίνεται σε σύνολα δεδομένων υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας τα οποία είναι μηχαναγνώσιμα και παρέχονται από συστήματα που επιτρέπουν ψηφιακή διασύνδεση και διαβίβαση. Δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) και να αξιοποιηθούν πλήρως στην λήψη αποφάσεων εκτός από την ευχέρεια στην διάθεσή τους και την επανάχρηση από όσο το δυνατόν περισσότερους χρήστες.

Στο πλαίσιο αυτό, το Νοέμβριο του 2023 στάλθηκαν σε στοχευμένους φορείς του Δημοσίου επιστολές με τις οποίες καλούνταν σε αναζήτηση τέτοιων συνόλων δεδομένων και την διάθεσή τους στην Πύλη. Κατόπιν σχετικών συζητήσεων και συνεργασίας, αναρτήθηκαν μέχρι την σύνταξη του παρόντος στην Πύλη 22 νέα σύνολα δεδομένων, αυξάνοντας τον αριθμό των συνόλων στα 71 (αύξηση 45%). Μη επαναπαυόμενο σε αυτόν τον αριθμό, το Υπουργείο εξέδωσε την εγκύκλιο 11070 ΕΞ 2024/28.03.2024 (ΑΔΑ: ΨΔΑ046ΜΤΛΠ-Π4Β) απευθυνόμενη στο σύνολο των Δημοσίων Φορέων για την εγκαθίδρυση δικτύου επικοινωνίας με σκοπό την αναζήτηση και διάθεση κατάλληλων συνόλων δεδομένων στην Πύλη. Απάντησαν μέχρι στιγμής 57 φορείς και 24 από αυτούς με υποψήφια σύνολα δεδομένων που εξετάζονται ως προς την προτεραιοποίηση της ανάρτησής τους.

4) Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για την καλλιέργεια κουλτούρας ανοικτών δεδομένων;

Για την καλλιέργεια της κουλτούρας της διάθεσης ανοικτών δεδομένων, ήδη στο έργο «Ανοικτά Δεδομένα και ενίσχυση της συμμετοχικότητας» συμπεριλαμβάνονται δράσεις όπως η εκπαίδευση στελεχών των φορέων ως προς την διαχείριση των διαθέσιμων δεδομένων τους με βάση τους κανόνες που θα προτυποποιηθούν στο έργο και με στόχο την μεταφορά τεχνογνωσίας, την διεύρυνση των πηγών διάθεσης δεδομένων και την διασφάλιση της ασφαλούς και τεκμηριωμένης διάθεσης στοιχείων. Επίσης, στο εν λόγω έργο συγκαταλέγονται δράσεις προς την ενίσχυση της ικανότητας των φορέων να διαθέτουν τα δεδομένα τους αλλά και να αξιοποιούν διαθέσιμα σύνολα δεδομένων για την χάραξη πολιτικών όπως οργάνωση μααραθωνίων καινοτομίας (hackathon) και επιχειρηματικών επιταχυντών για τους δημόσιους φορείς, συμπεριλαμβάνοντας εξειδικευμένες δράσεις ανά κατηγορία φορέων αλλά και ανά κατηγορία συνόλων δεδομένων.

Στις 23/10/2023 πραγματοποιήθηκε στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης από το Ινστιτούτο Τεκμηρίωσης Έρευνας και Καινοτομιών (Ι.Τ.Ε.Κ.) εργαστήριο Καινοτομίας με θέμα: «Διαμόρφωση ενός ενιαίου μεθοδολογικού προτύπου διαχείρισης και διάθεσης ανοικτών δεδομένων από τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης». Στο εργαστήριο παρουσιάστηκαν εισηγήσεις από ομάδα εμπειρογνομόνων εισηγητών, με στόχο τη δημιουργία ενός κοινού τρόπου διαχείρισης

και συναντίληψης σε ζητήματα ανοικτών δεδομένων και ανοικτής διακυβέρνησης με σκοπό την αποτελεσματικότερη αξιοποίησή τους. Ειδικότερα, το εργαστήριο εστίασε στα ζητήματα εισαγωγής, αναγνώρισης αξίας και επαναχρησιμοποίησης δεδομένων, θεσμικού υποβάθρου για τα Ανοικτά Δεδομένα, μεθοδολογίας, τεχνικών δημοσιοποίησης, αποθετηρίων ανοικτών δεδομένων, διαλειτουργικότητας και νέων προκλήσεων. Από το εργαστήριο και τη συνεισφορά τόσο των εμπειρογνομόνων, όσο και των παρατηρητών παρουσιάστηκαν εξειδικευμένες προτάσεις σε στρατηγικό επίπεδο, σε θεσμικά θέματα, σε επίπεδο Διακυβέρνησης και Διαχείρισης καθώς και επιλογής και διάθεσης ανοικτών δεδομένων.

Η υπηρεσία μας επικοινωνεί συστηματικά με άλλους δημόσιους φορείς και έχει δημιουργήσει και συντηρεί δίκτυο επικοινωνίας για το σκοπό αυτό. Το εν λόγω δίκτυο επικοινωνίας και η πληροφορία που θα εξαχθεί από την συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου και των φορέων, θα αποτελέσει και σημαντική πηγή αξιοποίησης του από 24/04/2024 Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Οργανισμού Ανοικτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ) με στόχο την υποστήριξη του Υπουργείου στην υλοποίηση της εθνικής πολιτικής για τα ανοικτά δεδομένα και την αποτελεσματική και συστηματική συνεργασία σε δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού στον τομέα των ανοικτών δεδομένων. Το Μνημόνιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων δράσεις για την χάραξη στρατηγικής και τον ορισμό κατευθυντηρίων αξόνων προτεραιότητας για τα Ανοικτά Δεδομένα (μοντέλου Διακυβέρνησης των ανοικτών Δεδομένων του Δημόσιου Τομέα σε εθνικό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς πρακτικές και ανάδειξη θεματικών τομέων των Ανοικτών Δεδομένων που παρουσιάζουν αναπτυξιακό ενδιαφέρον και προοπτική όπως τα Σύνολα Δεδομένων Υψηλής Αξίας - High Value Datasets), σύνταξη σχετικών οδηγιών (toolbox), διάθεση συνόλων από μέλη και συνεργάτες της ΕΕΛΛΑΚ, προσδιορισμό βέλτιστων διεθνών πρακτικών στρατηγικής αξιοποίησης σχημάτων των κατευθύνσεων της ευρωπαϊκής επιτροπής για ανοιχτά δεδομένα, καθώς και δράσεις εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και διάδοσης στο αντικείμενο των ανοικτών δεδομένων.

Ο Γενικός Γραμματέας
Πληροφοριακών Συστημάτων και
Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης